

Mönster- och formgivningsskyddet år 2025

Svenska Föreningen för Immaterialrätt
Praxisdagen den 15 januari 2026

Designduon:

Linnea Harnesk

Katarina Strömholm

ÅRET SOM GICK...2025...Designmål i domstolarna

• AVGÖRANDEN / MÅL:

- Högsta domstolen: -----
- Patent- och marknadsöverdomstolen: **1 dom**
- Patent- och marknadsdomstolen: **1 beslut under rättegång (interimistiskt förbud)
1 dom (stadfäst förlikning)**
- EU-domstolen: **2 förhandsavgöranden**
- Tribunalen: **ca 9-10 domar**
- Gemenskapsdomstolar: **Några avgöranden (som kommenteras med viss fördröjning i "IP-pressen")**

ÅRET SOM GICK...2025...Vilka designfrågor diskuterades?

- Formgivning - Teknisk funktion – designskydd?
- "Kunnig användare" – samma norm i alla lägen?
- Sammansatta produkter – synlighet vid normal användning
- Gränssnittet/Överlappningen – designskydd-upphovsrätt
- Betydelsen av att design/utseende på produkt ansluter till en trend (även fråga i upphovsrättsliga tvister)

- EU:s designreform

EU-domstolen – förhandsavgörande - LEGO:s klotsar igen... C-211/24 (4 september 2025): LEGO A/S vs Poszítív Energiaforrás Kft.

- Målet gäller det sk modulundantaget i artikel 8.3 i förordning nr 6/2002 och påstått intrång i gemenskapsformgivning avseende bygghetar som ingår i ett modulsystem.

- **Artikel 8: Formgivningar betingade av teknisk funktion och formgivningar för mekaniskt sammanfogande delar**

- 1. Ett gemenskapsformskydd kan inte erhållas för sådana detaljer i en produkts utseende som uteslutande är betingade av en teknisk funktion.
- 2. Ett gemenskapsformskydd kan inte erhållas för sådana detaljer i en produkts utseende som måste återges exakt till formen och dimensionerna för att den produkt som formgivningen ingår i eller används för skall gå att mekaniskt ansluta till eller placera i, kring eller mot en annan produkt, så att båda produkterna fyller sin funktion.
- 3. Med avvikelse från punkt 2 skall ett gemenskapsformskydd under de förutsättningar som anges i artiklarna 5 och 6 kunna erhållas för en formgivning som tillåter att inbördes utbytbara produkter sammanfogas eller förbinds med varandra ett stort antal gånger inom ett modulsystem.

Forts. EU-domstolen: LEGO A/S vs Poszítív Energiaforrás Kft.

- Enligt den hänskjutande domstolen (Överdomstolen för Budapests stad) gör **modulundantaget i artikel 8.3** det möjligt att som gemenskapsformgivning ge skydd för detaljer i en produkts utseende som uteslutande är betingade av en teknisk funktion och att garantera innehavaren **rättigheter motsvarande dem som ett patent normalt ger**.
- Domstolen vill få klarheter i vilka egenskaper en **"kunnig användare"** förväntas besitta i fråga om bedömning enligt artikel 8.3 och artikel 10 (skyddsomfång). Enligt domstolen kan det inte uteslutas att en sådan användare skall anses vara en användare som har tekniska kunskaper och en observations- och analysförmåga som är jämförbar med den som gäller enligt patenträtten vid bedömning av uppfinningshöjd (fackmannen).
- Kanske bör begreppet **"helhetsintryck"** utvidgas till att omfatta inte bara det visuella intrycket av formgivningens utseende utan även fackmannens tekniska bedömning?
- Domstolen vill också veta vad som avses med de **"särskilda skäl"** (artikel 89.1) som gör det möjligt för en domstol att underlåta att besluta om vissa åtgärder (förbud mm) – intrånget är partiellt och avser endast bygghetar som förekommer i små mängder (relativt helheten)...

Forts. EU-domstolen: LEGO A/S vs Poszitiv Energiaforrás Kft.

- Skall/Kan de nationella domstolarna...
- Utgå från en kunnig användare som har **sådan teknisk kunskap** om formgivningens och produktens funktion **som kan förväntas av en fackman** (uppmärksamhetsnivå nära nivå som kan förväntas av fackman)?
- Betrakta den kunniga användaren som en person som jämför skyddad formgivning med misstänkt intrångsprodukt och därvid gör en **granskning i minsta detalj ur teknisk synvinkel**?
- Utgå från att denna kunniga användare bildar sig ett helhetsintryck av formgivningen och produkten i första hand mot bakgrund av **tekniska överväganden**?
- Med hänsyn till att intrånget är partiellt, av ringa omfattning och svårighetsgrad - mht **"särskilda skäl"** - avstå från att bifalla yrkande om förbud (artikel 89.1 – påföljder vid intrång och fara för intrång)?

Forts. EU-domstolen: LEGO A/S vs Poszítív Energiaforrás Kft.

• Svar från EU-domstolen:

- **"Helhetsintryck"**: detta intryck avser kunnig användares visuella uppfattning av den aktuella produktens utseende, i synnerhet av linjer, konturer, färger, form...(artikel 3 a).
- **"Kunnig användare"**: begrepp skall tolkas på samma sätt i alla bestämmelser (artikel 6 och artikel 10); särskilt uppmärksam användare, snävare begrepp än varumärkesrättens "genomsnittskonsument" och bredare än patenträttens "fackman" – inget tyder på att begreppet skall tolkas annorlunda när skydd avser formgivning enligt artikel 8.3 (modulundantaget). Uppmärksamhetsnivån kan dock variera beroende på den berörda sektorn – detta gäller även inom området för artikel 8.3.
- **"Skyddsomfång"**: skall fastställas utifrån det helhetsintryck formgivningen ger en kunnig användare som.../// och inte till det helhetsintryck som formgivningen ger en användare som har tekniska kunskaper liknande dem som en fackman kan förväntas besitta, som i minsta detalj granskar den berörda formgivningen och vars helhetsintryck huvudsakligen grundar sig på tekniska överväganden (punkt 58).
- **"Särskilda skäl"** (artikel 89.1): undantag från rättens skyldighet att meddela beslut om åtgärder som föreskrivs i bestämmelsen – begreppet skall tolkas restriktivt – exceptionella situationer (exempelvis att intrångsgörare inte kan fortsätta med vissa handlingar).
- Att intrång endast avser vissa delar i ett modulsystem, kvantitativt sett få i förhållande till modulsystemets samtliga beståndsdelar INTE = särskilda skäl.

CJEU: Deity Shoes C-323/24 - Bakgrund och kontext

- Målet rör giltigheten av registrerade EU-formgivningar för skor, där formgivningarna till stor del baserats på modeller och beståndsdelar tillhandahållna via tredjeparts-kataloger (tradingbolag). Den hänskjutande spanska domstolen ställde ett stort antal frågor som i grunden tog sikte på **formgivarens roll och insats** samt på **gränsdragningen mellan designskydd och upphovsrätt**.
- De centrala frågorna var om designskydd förutsätter någon form av **genuin formgivningsverksamhet**, samt om upphovsrättsliga kriterier om intellektuell skapelse kan eller bör påverka bedömningen av designrättsens giltighet.

CJEU: Deity Shoes C-323/24 –
Domstolens utgångspunkt: ett
objektivt system

EU-domstolen slår fast att EU-designrätten är uppbyggd som
ett **strikt objektivt skyddssystem**.

För giltighet krävs **uteslutande** att de materiella villkoren i
designförordningen är uppfyllda, dvs.:

Nyhet (artikel 5)

Särprägel (artikel 6)

Domstolen konstaterar uttryckligen att det **inte finns något
krav** på att formgivningen ska vara resultatet av en särskild
kreativ, konstnärlig eller intellektuell insats från formgivaren.

Formgivarens arbetsprocess, ambitioner eller grad av
skapande frihet är **inte ett självständigt rättsligt kriterium** vid
giltighetsbedömningen.

CJEU: Deity Shoes C-323/24 – Förhållandet till upphovsrätten

Domstolen markerar tydligt gränsen mellan **designrätt** och **upphovsrätt**.

Upphovsrättens krav på originalitet – att verket ska vara resultatet av upphovsmannens fria och kreativa val – saknar motsvarighet i designrätten.

EU-domstolen klargör att nationella domstolar **inte får importera upphovsrättsliga kriterier** i prövningen av designskyddets giltighet.

Designrätten är därmed ett **självständigt skyddssystem**, med egna syften, kriterier och avvägningar, även i situationer där ett parallellt upphovsrättsligt skydd potentiellt kan föreligga.

CJEU: Deity Shoes C-323/24 –
Katalogdesign, trender och
formgivarens frihet

Domstolen behandlar uttryckligen situationer där
formgivningar:

- baseras på katalogmodeller
- är starkt influerade av rådande mode- eller designtrender

Sådana omständigheter utesluter **inte** designskydd.
Mode och trender utgör **inte i sig** en rättslig begränsning av
formgivarens frihet i den mening som avses i designrätten.

Den avgörande frågan är i stället om den registrerade
formgivningen – oavsett sitt ursprung – ger ett **annat**
helhetsintryck på den kunnige användaren än tidigare
offentliggjorda formgivningar.

CJEU: Deity Shoes C-323/24 – Bedömningen av särprägel

Domstolen bekräftar att bedömningen av särprägel fortsatt ska göras genom en **renodlat visuell helhetsbedömning**, utifrån perspektivet hos den kunnige användaren.

Det är **resultatet i form av utseende** som är avgörande – inte hur eller av vem designen har tagits fram.

Små variationer kan vara tillräckliga för särprägel, särskilt i marknader där formförrådet är tätt och variationerna ofta är begränsade.

CJEU: Deity Shoes C-323/24 – Slutsatser och praktiska konsekvenser

Avgörandet befäster designrättens **objektiva och självständiga karaktär** inom EU.

Det finns inget krav på genuin formgivningens verksamhet eller intellektuell skapelse.

Upphovsrättsliga kriterier ska inte påverka giltighetsbedömningen av designskydd.

Designskydd kan föreligga även vid katalogbaserad eller trendstyrd formgivning, förutsatt att helhetsintrycket är individuellt.

För rådgivning och process innebär domen bl.a. att:

fokus bör ligga på **helhetsintryck och formförråd**, inte på skapelsehistorik

bevisning om tidigare offentliggöranden och jämförelseobjekt blir central

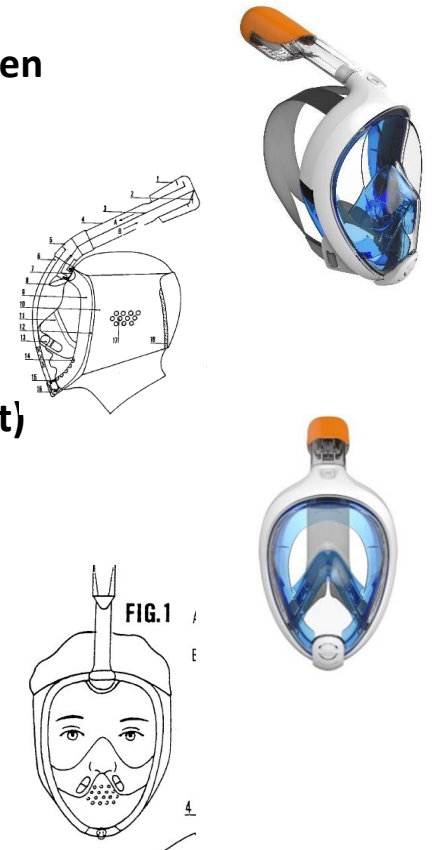
argument om ”bristande kreativitet” eller ”avsaknad av formgivarinsats” får begränsat – eller inget – genomslag

Skyddströskeln hålls relativt låg, men skyddsomfånget kan bli **snävare**, särskilt i trendintensiva sektorer.

Tribunalen:

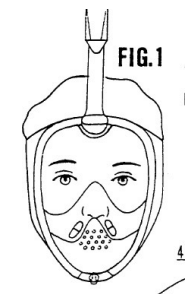
T-1061/23 (4 juni 2025): Delta-Sport Handelskontor GmbH vs Decathlon (*överklagad*)

- Målet gäller en ansökan om ogiltigförklaring av gemenskapsformgivning avseende en dykmask.
- Grunderna för ansökan om ogiltigförklaring: att formgivningen saknar särprägel (artikel 6) och att utseendet på dykmasken uteslutande är betingat av teknisk funktion (artikel 8.1).
- Annulleringsenheten: ej ogiltigförklaring
- Besvärskammaren: ej ogiltigförklaring (maskbågens ovala form + formen på huvudremmens fäste = INTE uteslutande funktionellt betingade särdrag i utseendet)
- **Teknisk funktion – artikel 8.1:**
- *Ett gemenskapsformskydd kan inte erhållas för sådana detaljer i en produkts utseende som uteslutande är betingade av en teknisk funktion.*
- Syfte med bestämmelsen: Att säkerställa att teknisk innovation inte hämmas av att sådana detaljer i en produkts utseende som uteslutande är betingade av teknisk funktion skyddas (skäl 10).

Tribunalen: T-1061/23 (4 juni 2025): Delta-Sport Handelskontor GmbH vs Decathlon

- **EU-domstolens dom i DOCERAM-målet (C-395/16):**
- För att artikel 8.1 skall vara tillämplig krävs att **funktionalitet** är den **enda faktorn** som format detaljerna. Det förhållandet att det finns alternativa formgivningar är inte avgörande vid denna bedömning (**dock en omständighet av intresse...**).
- Det ankommer på den nationella domstolen att – med hänsyn tagen till det mål som eftersträvas i förordningen - beakta samtliga relevanta och objektiva omständigheter i varje enskilt fall. En sådan bedömning skall i synnerhet göras med hänsyn till **den aktuella formgivningen, objektiva omständigheter som indikerar de skäl som inverkat på valet av detaljerna i produktens utseende, uppgifter om produktens användningsområde huruvida det finns alternativa formgivningar som kan fylla samma tekniska funktion** - i den mån sådana omständigheter och uppgifter kan styrkas genom tillförlitlig bevisning.
- Det är inte nödvändigt för domstolen att utgå från en "objektiv betraktares" uppfattning vid sin bedömning (=gör bara som vanligt...).
- Den som yrkar ogiltigförklaring har **bevisbördan** för att omständigheter enligt artikel 8.1 föreligger.

Forts. Tribunalen:

Prövning enligt DOCERAM-målet (C-395/16):

En prövning av huruvida artikel 8.1 är tillämplig sker genom att följande steg vidtas:

- (a) *man slår fast vilken teknisk funktion den aktuella produkten avser att tjäna,*
- (b) *man identifierar de utseendemässiga särdragen hos formgivningen,*
- (c) *man bedömer, utifrån de objektivt fastställda omständigheterna, huruvida särdragen uteslutande betingas av den tekniska funktion produkten avser att tjäna*

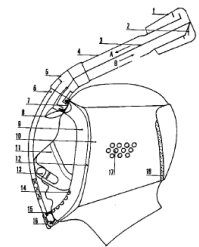
Om uppfyllandet av den tekniska funktionen är den enda faktor som påverkat/avgjort formgivarens val av formgivningens särdrag – och andra överväganden, i synnerhet med avseende på visuella aspekter av produkten, inte har spelat någon som helst roll = artikel 8.1 är tillämplig.

Om det konstateras att åtminstone *en egenskap* hos den berörda produktens utseende *inte dikteras av produktens tekniska funktion* kan formgivningen *inte ogiltigförklaras med tillämpning av artikel 8.1* (se bl.a. T-515/19 LEGO – slät yta på klots, inte funktionellt betingat element i utseendet).

forts. Tribunalen:T-1061/23 (4 juni 2025): Delta-Sport Handelskontor GmbH vs Decathlon

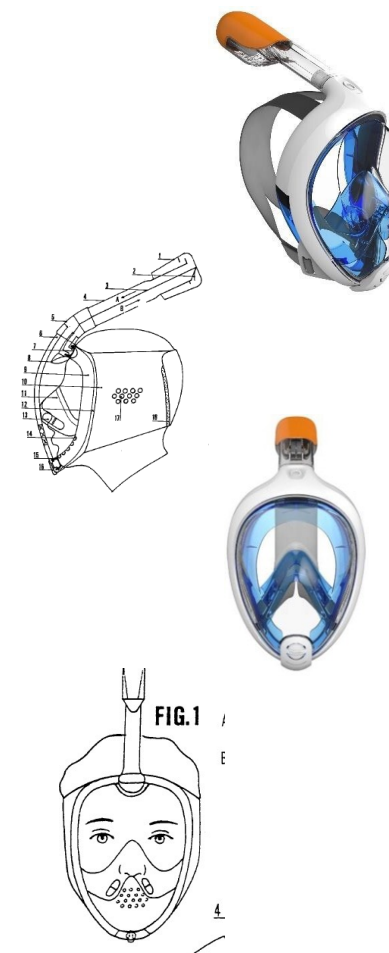
• Sökanden om funktionalitet:

- Den rundade ovala maskbågen motsvarar det mänskliga ansiktets anatomi, bågen syftar till att säkerställa en regelbunden och exakt passform för masken, samt bredast möjliga synfält, och denna form är tekniskt optimal med tanke på smidigheten.
- Fastsättning av maskens huvudrem: tjänar enbart till att säkerställa att masken är säkert och bekvämt fäst vid huvudet.
- Figurer och illustrationer av dykmask finns återgivna i tidigare publicerade patent och bruksmodeller – den ovala ramen och huvudremmen beskrivs som **tekniskt fördelaktiga**.
- Förekomst av alternativa former spelar ingen roll – överklagandenämnden tillmätte förekomsten av alternativa former för båge och huvudrem alltför stor betydelse.
- Låg trovärdighet – lågt bevisvärde i uttalanden av designchef, reklamvideo (om utvecklingsprojekt avseende masken) mm.
- Överklagandenämnden bortsåg från uttalanden om tekniska fördelar-funktionalitet på Decathlons webbplats.
- Designpriser visar inte att särdrag i utseendet dikterats av andra än tekniska överväganden.
- Dom från domstol i Paris – ansåg inte att masken var uteslutande funktionellt betingad.

forts. Tribunalen: T-1061/23 (4 juni 2025): Delta-Sport Handelskontor GmbH vs Decathlon

- **Tribunalen:**
- **Identifieringen av en produkts utseende:** enkel visuell analys eller grundlig undersökning där expertrapporter, tidigare beviljade immateriella rättigheter (främst patent) mm beaktas.
- **Maskens funktion:** ostridigt: att möjliggöra andning under vattnet, ge god sikt och säkerställa vattentätethet.
- **Maskens utseende:** parterna ense om samtliga detaljer-särdrag i utseendet.
- **Förekomst av alternativa utföranden:** inte avgörande, MEN utgör en relevant objektiv omständighet att beakta (missförstånd av DOCERAM-avgörandet).
- **Patent med illustrationer avseende formgivningen:** visar inte i sig att utseende uteslutande dikterats av tekniska överväganden - skillnader mellan olika rättigheter-skyddsobjekt måste beaktas + text och illustrationer beaktas som en helhet. I detta fall: dessutom vissa skillnader.
- **Konstruktörernas beskrivningar mm:** Visar att estetiska överväganden beaktats (prototyp ändrades, olika versioner mm).
- **Dom från domstol i Paris:** ett bevis bland flera – att beakta.

forts. Tribunalen: T-1061/23 (4 juni 2025): Delta-Sport Handelskontor GmbH vs Decathlon

- **Tribunalen:**
- Maskens utseende inte uteslutande funktionellt betingat.
- Masken uppvisar särprägel (en del utförliga resonemang kring bedömningen – kan vara intressanta).
- = Överklagandet ogillas – registreringen står sig.

Tribunalen: Lidl – Liquidleds T-66/24 - Bakgrund och kontext

- Målet rör ett ogiltighetsförfarande mot en registrerad EU-formgivning avseende en LED-ljusprodukt. Lidl gjorde gällande att formgivningen saknade nyhet och särprägel på grund av tidigare offentliggöranden. Innehavaren åberopade **grace period** enligt artikel 7.2 i förordning 6/2002.
- Tvisten kom att fokusera på **räckvidden av grace period-undantaget** och särskilt på relationen mellan tidigare offentliggjord design och den senare registrerade formgivningen.

Tribunalen: Lidl – Liquidleds T-66/24 –
Rättslig ram: Grace period (artikel 7.2)

Artikel 7.2 innebär att ett offentliggörande inte ska beaktas vid bedömningen av nyhet och särprägel om:

offentliggörandet skett av formgivaren (eller med dennes samtycke), och

inom **12 månader** före ansöknings- eller prioritetdagen.

Syftet är att ge formgivare utrymme att testa och vidareutveckla designen innan registrering utan att riskera självförvårdad nyhetsskada.

Tribunalen: Lidl – Liquidleds T-
66/24 –
Kärnfrågan i målet

Den centrala frågan var om grace period-undantaget endast gäller när den tidigare offentliggjorda formgivningen är **identisk** med den registrerade formgivningen – eller om det är tillräckligt att de ger **samma övergripande intryck**.

Lidl förespråkade en strikt identitetsbedömning, medan rättighetshavaren (Liquidleds) argumenterade för en mer funktionell och ändamålsenlig tolkning.

Tribunalen: Lidl – Liquidleds T-
66/24 –
Tribunalens bedömning

Tribunalen slog fast att **artikel 7.2 inte kräver identitet** mellan den tidigare offentliggjorda formgivningen och den senare registrerade.

Det är tillräckligt att formgivningarna ger **samma helhetsintryck** på den kunnige användaren. Ett krav på strikt identitet skulle enligt tribunalen strida mot bestämmelsens syfte och i praktiken urholka grace period-undantaget.

Tribunalen: Lidl – Liquidleds T-
66/24 –
Syftet med grace period

Tribunalen betonade att grace period ska möjliggöra:

- marknadstestning och produktutveckling,
- justeringar av designen före registrering, och
- ett rimligt skydd mot att egna tidiga offentliggöranden vänds mot formgivaren.

En alltför snäv tolkning skulle motverka dessa syften och skapa ett oproportionerligt strikt system.

Tribunalen: Lidl – Liquidleds T-
66/24 –
Bevisbördan

Tribunalen bekräftade att:

bevisbördan ligger på den som åberopar grace period, dvs.
designinnehavaren,

denne måste visa att offentliggörandet skett inom
tolvmånadersperioden och kan hänföras till formgivaren eller
dennes rättsinnehavare.

Allmänt hållna påståenden eller oklar dokumentation är inte
tillräckliga.

Grace period kan omfatta tidigare versioner av en design, även om de inte är identiska.

Fokus ligger på **helhetsintryck**, inte detaljlikhet.

Domen ger formgivare större manöverutrymme under utvecklingsfasen, men ställer höga krav på **dokumentation och bevisning**.

Tribunalen: Juan Costa Pujadas v EUIPO (T-331/24) – Bakgrund och kontext

- Fallet rör en registrerad EU-design som avbildar en **speed variator** (komponent på motorcyklar) och en ogiltighetsframställan från Yasunimotor med påstående om bristande **nyhet och särprägel**. Ogiltigheten grundades framför allt på att designen inte skulle vara **synlig under normal användning** när den är monterad på en motorcykel.

Juan Costa Pujadas v EUIPO (T-331/24) –
Rättslig ram: Artikel 4(2) CDR

Artikel 4(2) i designförordningen stipulerar två kumulativa krav för komponenter i sammansatta produkter:

1. Komponentdelens synliga delar måste vara **synliga under normal användning**, och
2. Dessa synliga delar måste uppfylla kraven på **nyhet och särprägel i sig själva**.

Det krävs alltså inga andra kriterier än dessa två för att en komponentdesign ska vara skyddad.

Juan Costa Pujadas v EUIPO (T-331/24) –
Kärnfrågan i målet

Tvisten gällde:

- om komponenten måste vara **synlig i sin helhet** under normal användning,
- och om de synliga delarna av variatorn verkligen kunde **identifieras tydligt och i detalj** när den var monterad på motorcykeln.

EUIPO:s överklagandenämnd (Boards of Appeal) hade funnit att även om variatorn delvis är synlig, var detta inte tillräckligt för att designens särprägel kunde bedömas och skydd därmed beviljas.

Tribunalen klargjorde följande:

- **Heltäckande synlighet krävs inte:** komponentdelen behöver inte vara synlig i sin helhet under normal användning för att kunna skyddas.
- **Delvis synlighet räcker** så länge de synliga delarna i sig uppfyller nyhets- och särpräglingsbedömningen.

Detta följer av en **sammanläsning av artiklarna 4(2)(a) och (b)** och förordningens logik som endast kräver att de synliga funktionerna bedöms – inte hela komponenten.

Den delvis synliga komponenten kan alltså fortfarande göra designskyddet tillämpligt, om synliga element är tillräckligt distinkta.

Juan Costa Pujadas v EUIPO (T-331/24) –
Synlighet och ”normal användning”

Synlighetsbedömningen ska:

- ta hänsyn till vad som är **normal användning** av den slutliga produkten (motorcykeln),
- och beakta flera synvinklar (t.ex. sidovy och sned vinkel) för att avgöra om de synliga delarna kan **uppfattas som sådana**.

Tribunalen fastslog dock att bevisningen från sökanden inte visade att de synliga delarna var tillräckligt tydliga och detaljerade för att de kunde bilda grund för en bedömning av både nyhet och särprägel. Därför föll designskyddet bort.

Juan Costa Pujadas v EUIPO (T-331/24) –
Beviskrav i ogiltighetsmål

För att designen ska anses uppfylla synlighetskravet måste sökanden:

visa att **de synliga delarna är tydligt urskiljbara,**

och göra det utifrån relevant bevisning (bilder, användarscenarier etc.).

Bristande bevisning innebär att designens särprägel inte kan avgöras, vilket leder till ogiltighet

Slutsatser och praktiska konsekvenser

Komponenten måste inte vara helt synlig, **delvis synlighet räcker** för att överväga skydd enligt artikel 4(2).

Endast de **synliga funktionerna** bedöms för nyhets- och särprägelbedömning – de osynliga tas inte i beaktande.

Beviskravet på att kunna urskilja de synliga delarna är avgörande – **otydliga eller försvunna konturer ger ogiltighet.**

**Patent- och marknadsöverdomstolen:
PMT 7290-24 (27 november 2025): Penhaligon Ltd vs Pana Dora Sweden
AB/Ibrahim Al Zouabi**

- **Från början: Intrång i gemenskapsformgivning – alternativt (i andra hand?) intrång i upphovsrätt (parfymflaskor i lyxsegmentet, korkar med djurhuvuden).**
- **I dom av den 25 april 2024 ogillade PMD talan i fråga om såväl intrång i gemenskapsformgivning som intrång i upphovsrätt - PMD:s dom PMD:s beslut i fråga om intrång i upphovsrätt har inte överklagats i PMÖD-processen.**

Forts. Patent- och marknadsöverdomstolen: PMT 7290-24 (27 november 2025):

- **PMÖD:**
- **Kunnig användare – jämförelse:** Gör samma bedömning som PMD i fråga om kunnig användare – köpare av parfymflaskor med kunskap även av andra glasflaskor med korkar – som gör en direkt jämförelse mellan gemenskapsformgivningen och påstådd intrångsformgivning – med beaktande av att registreringen avser en tredimensionell produkt. Eftersom formgivningen endast finns återgiven i en vy framifrån i mönsterregistreringen ska bedömningen i förhållande till andra formgivningar ske från motsvarande vy.
- **Skyddsomfång:** Samma uppfattning som PMD – normalt-genomsnittligt - hög grad av frihet vid skapande av formgivningen - utifrån tekniskt perspektiv endast begränsat av att flaskan måste kunna öppnas och förslutas samt rymma viss volym vätska - bakomliggande formförråd är relevant, även formgivningar från andra produktkategorier beaktas.
- **Intrångsbedömning:**
- Alla likheter och skillnader skall beaktas (då inte funktionellt-tekniskt betingad formgivning) vid bedömning av helhetsintryck av svarandenas parfymflaska och gemenskapsformgivningen. Korken antas vara det designelement den kunnige användaren fäster störst avseende vid.
- **= INTE INTRÅNG**
- Övrigt: Prövning av diverse frågor om rättegångskostnader (avgränsa frågor i rättsutlåtande, anlita tolk på närmare håll mm)

Forts. Patent- och marknadsöverdomstolen: PMT 7290-24 (27 november 2025):

- I PMD:s dom av den 25 april 2024 (i mål nr PMT 1396-23 och PMT 1428-23) – resonemang om kunnig användares uppmärksamhetsnivå:
- *EU-domstolen har slagit fast att den kunnige användaren är ett mellanting mellan den varumärkesrättsliga genomsnittskonsumerten och den patenträttsliga fackmannen – det finns inte något stöd i EU-domstolens praxis för att den kunnige användarens uppmärksamhetsnivå varierar på grund av vilken typ av produkt eller prisnivå som en formgivning gäller. PMD:s bedömning är att den kunnige användaren inte ska anses ha en högre grad av uppmärksamhet i dessa mål – som avser produkttypen parfymflaskor – än som vanligtvis följer av EU-domstolens praxis och som redogjorts för under rättsliga utgångspunkter...*
- (att jämföra med differentiering av uppmärksamhetsnivå relaterad till varas art och pris vid förväxlingsbedömning inom känneteckens- och marknadsföringsrätten).
- NU: Förhandsavgörandet om LEGO och modulundantaget (2025):
- **Kunnig användares uppmärksamhetsnivå kan dock variera beroende på den berörda sektorn – något att ta fasta på?**

EU:s designreform – vad innebär den?

Nyheter i Europaparlamentets och rådets omarbetade direktiv och ändrade förordning om formskydd

Viss historik - och det senaste.

- **1999:** Europaparlamentets och rådets direktiv 98/71/EG om mönsterskydd antogs.
- **2001:** Rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning antogs.
- **2002:** Förordningen trädde i kraft den 6 mars 2002.
Direktivet från 1998 resulterade i ändringar i den svenska mönsterskyddslagen – de trädde i kraft 1 juli 2002.
- **2020/2021:** Ministerrådet uppmanade EU-kommissionen att göra en översyn – även Europaparlamentet har uppmanat kommissionen att uppdatera direktivet och förordningen.
- **28 november 2022:** Kommissionen offentliggjorde ett **åtgärds paket** med två förslag: en förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 6/2002 om gemenskapsformgivning och en omarbetning av direktiv 98/71/EG).
- **3 februari 2023:** Kommissionens **förslag** skickades ut **på remiss – frist** för att lämna synpunkter till (svenska) Justitiedepartementet var den 3 februari 2023.
- **10 oktober 2024:** Ministerrådet godkände EU-parlamentets ståndpunkt avseende ändring av förordningen och omarbetning av direktivet.
- **8 december 2024:** Rättsakterna träder i kraft (20 dagar efter publicering i OJEU).
- **8 april 2025:** **Förordningens bestämmelser börjar tillämpas** (fyra månader efter publicering i OJEU).
- **1 januari 2028:** **Medlemsstaterna skall ha införlivat** de bestämmelser i direktivet som utgör innehållsmässiga ändringar relativt direktiv 98/71/EG.

Vad är syftet med reformen? Vad uppnår man?

- Att **modernisera**, **effektivisera** och **harmonisera** formskyddet i EU:s medlemsländer.
- Att skapa harmoniserade procedurer för formskydd - **harmonisera nationella regelverk med EU-reglerna**.
- Att anpassa systemet till motsvarande system för **varumärken – inspiration/förlaga**.
- **Modernisera** = anpassa skyddet till den digitala tidsåldern – främst genom att utvidga definitionen av begreppen "formgivning" och "produkt", tydliggöra att digitala förfoganden (3D-printning mm) omfattas av ensamrätten samt tillhandahålla effektiva åtgärder för att rättighetshavare skall kunna inskrida mot transit av intrångsprodukter.
- Att **förenkla förfarandet** för registrering av formgivningar på **nationell nivå** = lägre avgifter för enbart nationellt skydd + förenklade krav på hur en formgivning skall återges i ansökan.
- Att göra det **billigare** och **enklare** att registrera formgivningar hos EUIPO.
- Att **utvidga området för tillåten användning** av annans formgivning där **yttrandefrihet** berörs – tillåtet med hänvisningar till skyddad formgivning vid jämförande reklam och nyttjande av formgivning i syfte att kritisera och parodiera.
- Att skapa effektivt och snabbt förfarande för att häva registrerade formgivningar – **administrativ hävning** enligt samma modell som nu finns avseende varumärken (i Sverige också tillgängligt avseende företagsnamn).
- Att **harmonisera skyddet för reservdelar**.

Ny terminologi (i förordningen)

Begreppet "gemenskapsformgivning" ändras till "EU-formgivning".

På engelska: "Registered/Unregistered Community Design" blir "Registered/Unregistered European Union Design" (REUD/UEUD).

Främst kosmetik, men den nya terminologin avser också att klargöra att det rör sig om en enhetlig och EU-vid rättighet – på samma sätt som ett EU-varumärke.

DESIGNMÅL I SVERIGE (ej redovisade) – avslutat - pågående:

- **Patent- och marknadsdomstolen:**

- Mål nr PMT 19119-22: Ergosafe AB ./ . Filip Piorowski – stadfäst förlikning (11 februari 2025)
- Mål nr PMT 9508-25/PMT 12898-25: Ferrari S.P.A. ./ . Svenska Bilar Stockholm AB - pågående

TACK!